

Donemus

Klassiek

preview

webshop.donemus.nl

Fête-Dieu

per organo

Hendrik Andriessen

preview
webshop.donemus.nl

Donemus

Klassiek

preview

webshop.donemus.nl

Fête-Dieu

per organo

1918

Hendrik Andriessen

Voorwoord

“Aan het einde van de eerste wereldoorlog componeerde Hendrik Andriessen een aangrijpende klacht en zong hij zijn protest en verdriet uit in een bewogen elegische taal.” Zo schreef Albert de Klerk in 1992 over de orgelcompositie *Fête-Dieu* (1918) van Hendrik Andriessen (1892-1981) in ‘Duizend kleuren van muziek’.

Het werk werd op 17 juli 1919 door stadsorganist Louis Robert in de Grote Kerk te Haarlem tijdens een stadsconcert in première gebracht. Vorm en stijl van dit werk waren uniek in de Nederlandse orgelliteratuur tot dan toe, de plaats die dit imposante werk inneemt in het orgeloeuvre van Andriessen is dat evenzeer.

De jaren erna werd de compositie steeds minder gehoord en na enige tijd wist maar een enkeling van het bestaan ervan. Echter, in 1972, 54 jaar na het ontstaan, achtte Andriessen de tijd rijp het werk meer bekendheid te geven en werd de compositie door Donemus uitgegeven.

De titel *Fête-Dieu* is de Franse benaming voor Sacramentsdag. Op deze dag, die vanaf de late middeleeuwen heel populair werd, wordt in de rooms-katholieke kerk gevierd dat Jezus Christus Zichzelf onder de gedaante van brood en wijn aan de mensen blijvend heeft willen geven. In 1918 viel Sacramentsdag op donderdag 30 mei, de datum waarop Andriessen waarschijnlijk zijn compositie voltooide. Hij laat aan het werk de volgende opmerking voorafgaan:

“Fête-Dieu is gecomponeerd omstreeks Sacramentsdag in 1918, toen de oorlog nog woedde en de bewonderde en geliefde kathedralen van Frankrijk in nood verkeerden. De scherpe tegenstelling van de oorlog met het feest van Sacramentsdag, bracht mij tot het schrijven van dit stuk. Dit ter verklaring van het feit dat dit stuk geen feestelijke, maar dramatisch-smekende muziek bevat.”

In 1923 werkte Andriessen zijn compositie om, terwijl in 1972 de definitieve gepubliceerde versie tot stand kwam. De autografen van 1923 en 1972 bevinden zich in het Nederlands Muziek Instituut te Den Haag, het manuscript van 1918 is bij een brand verloren gegaan.

Behalve de twee genoemde handschriften is er een derde handschrift, dat door Jan Vollaerts SJ, een leerling van Andriessen en later directeur van de Kerkmuziekschool in Utrecht, vrijwel zeker aan het begin van de jaren '60 is overgeleverd. Dankzij dit afschrift, dat Andriessen in zijn bezit had, is de originele 1918-versie van *Fête-Dieu* behouden gebleven. Het vormde in 1972 het uitgangspunt voor de definitieve versie. Ook het Vollaerts-afschrift bevindt zich in Den Haag.

Nu, weer 44 jaar later, was een herdruk noodzakelijk, niet alleen omdat de publicatie van 1972 veel ongerechtigde en onnauwkeurige bewerkingen bevatte maar ook omdat we inmiddels niet meer kunnen rekenen op de originele handschriften. Een nauwkeurige vergelijking daarvan door Cécilia Andriessen, dochter van de componist, en mij heeft geleid tot een nieuwe partituur waarin fouten zijn gecorrigeerd, fraseringen en articulaties zijn verbeterd en aangevuld, en zelfs een enkele noot is toegevoegd. Daarnaast doen wij vier suggesties voor de uitvoering; deze niet-originele indicaties worden door vierkante haken gemarkeerd.

Lourens Stuifbergen

Duration: c. 12'30"

D 03755

Copyright © 1972 by Donemus, Amsterdam

This edition printed in 2016

Printed in the Netherlands

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced in any form by any electronic or mechanical means (including photocopying, recording or information storage and retrieval) without permission in writing from the publisher:
Stichting Donemus Beheer, Rijswijk, The Netherlands

www.donemus.nl

Fête-Dieu

per organo

Donemus
Hendrik Andriessen

[Adagio] Maestoso

Tutti

con tutta forza

5

8

11

14

sempre fff